

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Ministerstwo Spraw Zagranicznych, www.gov.pl/diplomacy

Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Ministry of Foreign Affairs for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Ministerstwo Spraw Zagranicznych, www.gov.pl/dyplomacja

Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

Nota informacyjna nt. orzecznictwa Trybunału nr 237

Luty 2020 r.

Buturugă p. Rumunii – skarga nr 56867/15

Wyrok z 11 lutego 2020 r. [Czwarta Sekcja]

Art. 3

Skuteczne śledztwo

Obowiązki pozytywne

Nieprzeprowadzenie przez władze śledztwa z punktu widzenia przemocy domowej:
naruszenie

Art. 8

Obowiązki pozytywne

Art. 8 ust. 1

Poszanowanie korespondencji

Niezbadanie przez sądy istoty zarzutu o stosowaniu cyberprzemocy, blisko powiązanego z zarzutem przemocy domowej: *naruszenie*

Fakty – W oparciu o zaświadczenie lekarza sądowego skarżąca zgłosiła władzom agresywne zachowanie swego byłego męża. Zwróciła się o przeprowadzenie elektronicznego przeszukania komputera rodzinnego w celu wykorzystania [znajdujących się w nim danych] jako dowodu w postępowaniu karnym. Zarzuciła, że jej były mąż bez jej wiedzy wchodził na jej konta elektroniczne, w tym na Facebooku, a także sporządzał kopie jej prywatnych konwersacji, dokumentów i zdjęć. Wniosek skarżącej został oddalony na tej podstawie, że ewentualne dowody, jakie mogły być uzyskane w ten sposób, nie byłyby powiązane z zarzutami gróźb i agresywnych czynów popełnionych przez jej byłego męża. Następnie skarżąca złożyła kolejne zawiadomienie przeciwko swemu byłemu mężowi o naruszenie poufności jej korespondencji, które zostało oddalone jako wniesione po terminie. Prokuratura nałożyła na jej byłego męża grzywnę administracyjną i umorzyła postępowanie, powołując się na przepisy Kodeksu karnego dotyczące przemocy między osobami prywatnymi, a nie na przepisy dotyczące przemocy domowej. Sąd utrzymał

w mocy rozstrzygnięcia prokuratury, zgodnie z którymi groźby wobec skarżącej nie były wystarczająco poważne, by zakwalifikować je jako przestępstwa, oraz że brak było bezpośrednich dowodów wskazujących, że obrażenia doznane przez skarżącą były spowodowane przez jej byłego męża. W odniesieniu do zarzucanego naruszenia poufności korespondencji skarżącej sąd orzekł, że kwestia ta nie była związana z przedmiotem sprawy, a dane publikowane w mediach społecznościowych są publiczne.

Prawo – Art. 3 i 8

a) *Śledztwo w sprawie złego traktowania* – Władze nie zbadały inkryminowanych faktów z punktu widzenia przemocy domowej. W istocie śledztwo nie uwzględniło szczególnych cech przemocy domowej w rozumieniu [Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej](#). Trybunał nie był przekonany, że ustalenia sądu krajowego w niniejszej sprawie miały wystarczający skutek odstraszający, by zapobiec tak poważnemu problemowi, jakim jest przemoc domowa. Ponadto, choć żaden z organów krajowych nie kwestionował, że skarżąca rzeczywiście doznała obrażeń, ani ich powagi, śledztwo nie dostarczyło żadnych dowodów mogących ustalić osobę odpowiedzialną. Organy dochodzeniowe ograniczyły się do przesłuchania krewnych skarżącej jako świadków, nie zbierając innych rodzajów dowodów w celu ustalenia pochodzenia obrażeń skarżącej i ewentualnie tożsamości osób odpowiedzialnych za ich spowodowanie. W sprawie dotyczącej zarzutów przemocy domowej władze dochodzeniowe powinny były podjąć niezbędne działania w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy. W świetle powyższego, mimo że ramy prawne ustanowione w pozwanym państwie zapewniały skarżącej pewną formę ochrony, zostały one wdrożone po zaskarżonych aktach przemocy i nie naprawiły niedociągnięć śledztwa.

b) *Śledztwo w sprawie naruszenia poufności korespondencji skarżącej* – Zarówno w prawie krajowym, jak i międzynarodowym uznaje się, że zjawisko przemocy domowej nie ogranicza się do przemocy fizycznej, ale obejmuje też przemoc psychiczną i nękanie. Ponadto cyberprzemoc jest obecnie uznawana za aspekt przemocy wobec kobiet i dziewcząt i może przybierać różne formy, w tym cybernaruszeń prywatności, włamywania się na komputer ofiary oraz kradzieży, udostępniania i manipulowania danymi oraz zdjęciami, w tym intymnymi szczegółami. W kontekście przemocy domowej cyberśledzenie jest często powiązane z partnerem danej osoby. Trybunał przyjął zatem, że takie działania jak niewłaściwe monitorowanie, otwieranie i zapisywanie korespondencji małżonka lub partnera mogą być uwzględnione przez władze krajowe przy prowadzeniu dochodzenia w sprawach o przemoc domową. Tego rodzaju zarzuty naruszenia poufności korespondencji wymagają od władz zbadania istoty sprawy w celu uzyskania pełnego obrazu zjawiska wszystkich możliwych form przemocy domowej.

Nie przeprowadzono badania istoty niniejszej sprawy. Organy krajowe nie podjęły kroków proceduralnych w celu zebrania dowodów i ustalenia, jakie rzeczywiście były fakty oraz ich kwalifikacja prawna. W sposób nadmiernie formalistyczny oddaliły argument o istnieniu możliwego związku z przemocą domową, na którą skarżąca zwróciła ich uwagę wcześniej, i w ten sposób zignorowały różne możliwe formy, jakie przybiera przemoc domowa.

Państwo nie wywiązało się zatem ze swych obowiązków pozytywnych na podstawie art. 3 i 8 Konwencji.

Rozstrzygnięcie: naruszenie (jednogłośnie).

Art. 41: 10.000 euro z tytułu szkody niemajątkowej; roszczenie z tytułu szkody majątkowej oddalone.

(Zobacz: Zestawienia tematyczne pt. [Przemoc domowa](#) oraz [Przemoc wobec kobiet](#). Zobacz także *Opuz p. Turcji*, nr 33401/02, 9 czerwca 2009 r., Nota informacyjna nr 120; *E.S. i Inni p. Słowacji*, nr 8227/04, 15 września 2009 r., Nota informacyjna nr 122; *E.M.*

p. Rumunii, nr 43994/05, 30 października 2012 r., Nota informacyjna nr 156; *Valiulienė p. Litwie*, nr 33234/07, 26 marca 2013 r., Nota informacyjna nr 161; *T.M. i C.M. p. Republice Mołdawii*, nr 26608/11, 28 stycznia 2014 r.; oraz *Bălșan p. Rumunii*, nr 49645/09, 23 maja 2017 r., Nota informacyjna nr 207)

© Council of Europe/European Court of Human Rights
Niniejsze streszczenie przygotowane przez Kancelarię nie wiąże Trybunału.

Link do [Not informacyjnych nt. orzecznictwa](#)